

VEILEDER FOR DESINFEKSJON AV FISKEUTSTYR, BÅTER OG ANNET

Gitt av Mattilsynet - 2010

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

The logo for Mattilsynet, featuring three stylized circles of varying sizes and colors (yellow, orange, and red) above the word "Mattilsynet" in white text on a red rectangular background.

Gjeldende bestemmelser

Forskrift om omsetning av akvakulturdyr og produkter av akvakulturdyr, forebygging og bekjempelse av smittsomme sykdommer hos akvatiske dyr, §§ 44 og 45, slår fast at "uten tillatelse fra Mattilsynet er det forbudt å flytte levende eller døde ville akvatiske dyr til andre vassdrag, eller andre deler av samme vassdrag. Fiskeutstyr, båter og andre gjenstander som er brukt i et vassdrag, skal tørkes eller desinfiseres før de flyttes til andre vassdrag eller til andre deler av samme vassdrag.

Formålet er å forebygge spredning av parasitten *G. salaris* og andre agens i norske vassdrag. Vask og desinfeksjon av utstyret er en enkel og billig forsikring mot *G. salaris* og bidrar til at flest mulig av elvene våre skal forbli smittefrie. Også kommende generasjoner har krav på at hver enkelt bruker av elvene viser ansvar!

Anbefalt utstyr

- En vanlig 1 liters dusjflaske (blomsterdusjer) kan gjøre jobben, men for større utstyr og båter er det en fordel å bruke en litt større hagesprøyte med håndpumpe.
- Det er en fordel å ha tilgang på kar som er stort nok for håver og vadere + mindre kar/balje for sluker, sneller og fluer. Ute i felten kan jobben gjøres kun med bruk av dusjflaske og et par rene tette plastposer.
- For desinfeksjon av utstyr anbefales bruk av Virkon S. Pulveret blandes med vann til 1 % løsning (en måleskje (10g) per liter vann). Stoffet er miljøvennlig, skånsomt mot utstyr og effektivt så lenge løsningen har rosa farge. Ferdig oppløsning i sprøyter og flasker er holdbar i 1-3 uker. Bruksløsning hvor utstyret dyppes bør skiftes minst 1 gang per uke og alltid dersom løsningen blir skitten.

Gjennomføring av desinfeksjon

Før desinfeksjon bør fiskeutstyret demonteres. For å få full effekt av desinfeksjonsmidlet må alt utstyr være reint. Utstyr dyppes i, eller dusjes over med Virkon S. Ved bruk av dusj er det viktig at hele overflaten dekkes med desinfeksjonsmidlet. **Virkon S må virke i 10 – 15 minutter for å ha full effekt.**

Det er spesielt viktig å være nøye med *håver* som kan være i direkte kontakt med smittet fisk. Det beste er om man kan legge håven i et kar med Virkon S. Dersom karet ikke er stort nok for hele håven, kan håndtaket dusjes, men hele nettet bør ligge i løsningen i minimum 15 minutter. Hvis man ikke har tilgang på et kar kan en tett og ren plastpose brukes som alternativ, men sørg for at hele nettet dekkes rikelig med desinfeksjonsmiddel.

Stenger, liner, sneller, fluer, sluker, esker, vadere / støvler og fiskevesker dyppes i eller dusjes med Virkon S.

Båter, blåser, baderinger m.m. dusjes med Virkon S. Pass på at båtene desinfiseres innvendig og at der ikke er vann igjen i båtene før de transporteres videre.

Etter at Virkon S har fått virke i 10 – 15 minutter kan utstyret skylles med rent vann eller tørkes av med fuktig klut.

Klær som er blitt fuktige eller våte må tørkes, gjerne i tørkeskap med god varme.

Alternativ til Virkon S

Til desinfeksjon av større ting som vadere/støvler og håver kan en også bruke klor. Klor er imidlertid mindre effektivt og trenger lengre virkningstid for å ha tilfredsstillende effekt. En klortablett løses i 2 – 5 liter vann og utstyret må ligge i løsningen i 30 minutt. Klor kan missfarge utstyr.
